

**STANDARDY OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM
W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH
KARKONOSKIEJ AKADEMII NAUK STOSOWANYCH W JELENIEJ GÓRZE**

Preambuła

Mając na uwadze bezpieczeństwo i dobre samopoczucie małoletnich podopiecznych biorących udział w zajęciach w jednostkach organizacyjnych Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych (dalej zwaną „KANS”), wprowadza się „Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem w jednostkach organizacyjnych KANS” (dalej zwanymi „Standardami”). Nadrzędnym celem pracowników naszych placówek pracującymi z dziećmi jest troska i dbałość o dobro każdego dziecka. Wszyscy, bez wyjątku traktowani są z szacunkiem oraz z poszanowaniem swoich potrzeb. Niedopuszczalne jest stosowanie przez personel jakiegokolwiek formy przemocy wobec dziecka. Pracownicy placówek realizując te cele działają zgodnie z obowiązującym prawem, przepisami wewnętrznymi placówki oraz ze swoimi kompetencjami.

§ 1

Objaśnienie terminów

1. **Pracownik jednostki organizacyjnej KANS** - to osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, która w trakcie wykonywania obowiązków pełni opiekę, naucza, nadzoruje zajęcia i ma kontakt z dziećmi (dalej zwani – „pracownikami”).
2. **Jednostka organizacyjna KANS** – to wydzielony w strukturze KANS i opisany w Regulaminie Organizacyjnym zespół pracowników, który w swojej działalności zajmuje się opieką, kształceniem lub szkoleniem dzieci. Są to w szczególności : Żłobek „Żaczek”, Centrum Sportowe z Akademią Sportu KANS.
3. **Opiekun** - to osoba zatrudniona na stanowisku opiekun dziecięcy.
4. **Instruktor sportowy** - to osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę albo umowy zlecenia na stanowisku instruktor sportowy.
5. **Opiekun grupy** to osoba zatrudniona na stanowisku opiekun dziecięcy, przypisana do sprawowania opieki nad konkretną grupą dzieci.

6. **Koordynator Akademii Sportu KANS** - to osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę albo umowy zlecenia na stanowisku Koordynatora Akademii Sportu KANS (dalej zwany „Koordynatorem”).
7. **Dziecko** to każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
8. **Rodzic dziecka** to osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny.
9. **Krzywdzenie dziecka** to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka. (definicja Światowej Organizacji Zdrowia, WHO).
10. **Rodzaje przemocy** wobec dzieci to:

- 1) **Przemoc fizyczna** to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec dziecka powodujące urazy na jego ciele np.: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, itp.

Zauważalnymi symptomami przemocy fizycznej są:

- a) ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka,
 - b) okrągłe punktowe poparzenia,
 - c) opuchlizna, złamania, zwichnięcia,
 - d) siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka, np. okularowe w okolicy oczu;
- 2) **Przemoc seksualna** to każde zachowanie osoby mającej przewagę wiekową, fizyczną lub intelektualną nad swoją ofiarą, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykanie miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp.

Konsekwencjami przemocy seksualnej są:

- a) skutki somatyczne takie jak:
 - infekcje dróg moczowo - płciowych bez podłoża organicznego,
 - urazy zewnętrznych narządów płciowych: zaczerwienienia, otarcia naskórka,
 - bolesność, urazy około odbytowe i pochwy,
 - ból przy oddawaniu moczu czy kału, np. krwawe stolce, krwawienie z narządów rodnych,
 - upławy,
 - infekcje jamy ustnej,

- urazy ciała związane ze stosowaną przemocą fizyczną,
- trudności związane z siedzeniem lub chodzeniem;
- b) skutki poznawcze, emocjonalne, behawioralne takie jak:
 - lęki,
 - fobie,
 - koszmary i lęki nocne,
 - przygnębienie,
 - nadpobudliwość ruchowa,
 - drażliwość,
 - złość,
 - prowokacyjne zachowania seksualne,
 - nietypowe zachowania seksualne wobec rówieśników,
 - erotyczna twórczość dziecka,
 - nadmierne zainteresowanie seksualnością;

3) **Przemoc emocjonalna** to intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka np.: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy, nieposzanowanie granic prywatności, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim itp.

4) **Zaniedbywanie dziecka** - to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, doświadczania miłości i troski.

11. **Interwencja** - to proces mający na celu doprowadzenie do zmiany sytuacji dziecka, tj. zatrzymanie krzywdzenia. Interwencja to pierwszy obowiązek osoby, która dowiaduje się, że dziecko jest krzywdzone. W sytuacji krzywdzenia dziecka interwencja prawna polega na powiadomieniu odpowiednich instytucji: policji, prokuratury, sądu rodzinnego i nieletnich, o przestępstwie lub zagrożeniu dobra dziecka, w celu podjęcia przez te instytucje działań w ramach swoich obowiązków służbowych.

§ 2

Zasady postępowania w jednostkach organizacyjnych KANS w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka w rodzinie

1. Opiekun / instruktor sportowy w przypadku uzyskania informacji, że dziecko jest ofiarą przemocy w rodzinie powinien sporządzić notatkę, której wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów i przekazać uzyskaną informację opiekunowi grupy oraz Dyrektorowi żłobka / Koordynatorowi oraz Kierownikowi Centrum Sportowego.
2. Opiekun grupy / instruktor sportowy w przypadku zaobserwowania lub uzyskania informacji, że dziecko może być ofiarą przemocy w rodzinie:
 - 1) sporządza notatkę, której wzór stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów i przekazuje uzyskaną informację Dyrektorowi żłobka / Kierownikowi Centrum Sportowego, a w przypadku nieobecności Dyrektora / Kierownika, Kanclerz KANS,
 - 2) nawiązuje pilnie kontakt z rodzicami (jednym z rodziców), informuje o stanie dziecka np. konieczności przebadania dziecka przez lekarza,
 - 3) we współpracy z Dyrektorem żłobka / Kierownikiem Centrum Sportowego, sporządza plan pomocy dziecku. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) podjęcia przez instytucję działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - 2) wsparcia, jakie placówka oferuje dziecku,
 - 3) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba,
 - 4) z przebiegu interwencji we współpracy z Dyrektorem żłobka / Kierownikiem Centrum Sportowego, sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów. Kartę załącza się do prowadzonego przez Dyrektora żłobka / Kierownika Centrum Sportowego rejestru zgłoszeń,
 - 5) w dalszej pracy opiekuńczo-wychowawczej wspiera dziecko, zabiega o prawidłową integrację dziecka, tworzy atmosferę bezpieczeństwa i pełnej akceptacji,
 - 6) systematycznie współpracuje z rodzicami, Dyrektorem żłobka i innymi opiekunami / Kierownikiem Centrum Sportowego i Koordynatorem.
3. Dyrektor żłobka / Kierownik Centrum Sportowego:
 - 1) informuje rodziców dziecka o obowiązku placówki polegającym na zgłoszeniu podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji,

- 2) przedstawia rodzicom dziecka plan pomocy dziecku z zaleceniem współpracy przy jego realizacji,
 - 3) sporządza notatkę służbową z przebiegu rozmowy z rodzicem dziecka,
 - 4) po poinformowaniu rodziców, składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury / policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich lub do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - 5) dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji, do której zostało skierowane zawiadomienie.
4. Wszyscy pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych pozyskały informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 3

Zasady bezpiecznych relacji pracowników KANS z dziećmi

1. Opiekun / instruktor sportowy w kontakcie z dzieckiem zachowuje cierpliwość i odnosi się do dziecka z szacunkiem, jest stanowczy i konsekwentny w stosowaniu ustalonych kryteriów wymagań i reguł obowiązujących w żłobku / w Centrum Sportowym.
2. Opiekun / instruktor sportowy dba o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w żłobku / w Centrum Sportowym, monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.
3. Opiekun / instruktor sportowy uważnie obserwuje i wsłuchuje się w potrzeby dziecka i stara się je zaspokoić.
4. Opiekun / instruktor sportowy nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie).
5. Żaden pracownik nie ujawnia drażliwych informacji o dziecku osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku za wyjątkiem sytuacji określonej w §4 pkt 7 Standardów.
6. Opiekun / instruktor sportowy nie stosuje przemocy emocjonalnej oraz werbalnej w stosunku do dziecka, tj.: straszenie, lekceważenie, negowanie uczuć dziecka, upokarzanie, dyskryminowanie, groźenie, szantażowanie, przezywanie, zawstydzanie, wyśmiewanie i obrażanie.
7. Opiekun / instruktor sportowy nie stosuje przemocy fizycznej np. szarpanie, popychanie, bicie.

8. Opiekun / instruktor sportowy w każdej sytuacji informuje dziecko o konsekwencji zachowania. Konsekwencją nieodpowiedniego zachowania jest odsunięcie dziecka od zabawy na określony czas, zmiana aktywności. Opiekun / instruktor sportowy nie wyprowadza dziecka z sali do innej grupy / z Centrum Sportowego, nie stawia do kąta.
9. Opiekun / instruktor sportowy zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka, są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.
10. Kontakt fizyczny z dzieckiem podczas zajęć, może być stosowany jeżeli spełnia zasady bezpiecznego kontaktu stanowiącego odpowiedź na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględniające wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst sytuacyjny, czynności pielęgnacyjne i higieniczne wobec dziecka (jedzenie, mycie, przewijanie, pomoc dziecku w ubieraniu i rozbieraniu oraz w korzystaniu z toalety).
11. Wszystkich pracowników obowiązuje zakaz ujawniania informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej dziecka.
12. Zasady bezpiecznych relacji pracownik - dziecko obowiązują wszystkich pracowników oraz osób odbywających praktyki zawodowe.

§ 4

Zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych dzieci

1. KANS zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. KANS, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Pracownikowi nie wolno umożliwić przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie jednostki organizacyjnej KANS bez pisemnej zgody rodzica dziecka.
4. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik może skontaktować się z rodzicem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody.
5. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do rodzica, bez wiedzy i zgody tego rodzica.

6. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
7. Upublicznienie przez pracownika wizerunku dziecka, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo), może zostać dokonane wyłącznie dla celów promocyjnych placówki i wymaga pisemnej zgody rodzica dziecka.
8. Pisemna zgoda, o której mowa w pkt 7, w przypadku Żłobka „Żaczek” KANS stanowi załącznik nr 2 do umowy o świadczenie usług opiekuńczo wychowawczych.

§ 5

Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych w ramach Żłobka „Żaczek”

1. Infrastruktura sieciowa żłobka umożliwia pracownikom żłobka dostęp do internetu.
2. Dzieci korzystają z internetu zawsze pod nadzorem wykwalifikowanego i odpowiedzialnego opiekuna.
3. Do pracy z dziećmi wykorzystywane są tylko wybrane i zaufane strony internetowe oraz aplikacje edukacyjne dostosowane do wieku dzieci i założonych celów opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych.
4. Czas spędzany przed ekranem jest ograniczony, monitorowany i nie przekracza 15 min.
5. Opiekunowie monitorują zachowanie dzieci podczas korzystania z internetu i reagują na wszelkie nietypowe sytuacje, które mogą wskazywać na problemy lub niebezpieczeństwo.

§ 6

Monitoring stosowania standardów

1. Osobą odpowiedzialną za standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem jest: Dyrektor żłobka / Kierownik Centrum Sportowego.
2. Dyrektor żłobka / Kierownik Centrum Sportowego jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Standardach.
3. Dyrektor żłobka / Kierownik Centrum Sportowego jest odpowiedzialny za zaznajomienie pracowników ze Standardami oraz z ich zmianami.

4. Dyrektor żłobka / Kierownik Centrum Sportowego przeprowadza wśród pracowników, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.
5. Dyrektor żłobka / Kierownik Centrum Sportowego dokonuje analizy wypełnionych przez pracowników ankiet oraz sporządza raport z monitoringu.
6. Dyrektor żłobka / Kierownik Centrum Sportowego wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom żłobka / Centrum Sportowego oraz rodzicom nowe brzmienie Standardów.

§ 7

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Standardy oraz wszelkie ich zmiany wprowadzane są zarządzeniem Rektora Uczelni i przekazywane są do wiadomości pracowników i rodziców poprzez umieszczenie ich na stronie BIP KANS, na stronach internetowych Uczelni, w tym stronach internetowych jednostek organizacyjnych.

REKTOR
dr Elżbieta Gajda
prof. KUNIG

**NOTATKA DOTYCZĄCA DZIECKA
W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM PRZEMOCY W RODZINIE**

Imię, nazwisko i data urodzenia dziecka:

Data sporządzenia notatki:

- 1. Opis wyglądu dziecka (np. urazy - jakie?)**
.....
.....
.....
- 2. Zachowanie dziecka (jakie?)**
.....
.....
.....
- 3. Kto może krzywdzić dziecko?**
.....
.....
.....
- 4. Jakie są formy krzywdzenia?**
.....
.....
.....
- 5. Czy byłeś świadkiem jakiejś niepokojącej sytuacji? (jeśli tak- jakiej?)**
.....
.....
.....
- 6. Inne informacje istotne w rozpoznaniu sytuacji dziecka (np. choroby i zaburzenia)**
.....
.....
.....
- 7. Czy były już podejmowane próby pomocy dziecku? Jaki przyniosły efekt?**
.....
.....
.....
- 8. Źródło informacji**
.....
.....
- 9. Podjęte działania interwencyjne**
.....
.....
.....

.....
Data i podpis osoby sporządzającej notatkę

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko dziecka		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Opis działań podjętych przez opiekuna / instruktora sportowego	Data	Działanie
Spotkania z rodzicami dziecka	Data	Działanie
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	1. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa 2. Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny 3. Inny rodzaj interwencji (jaki?)	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli organizacja uzyskała informacje o wynikach/ działania placówki/działania rodziców/opiekunów prawnych	Data	Działania

MONITORING STANDARDÓW- ANKIETA

	TAK	NIE
1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w jednostce organizacyjnej?		
2. Czy potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzenia dzieci ?		
3. Czy wiesz jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Standardach Ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> przez innego pracownika ?		
4a. Jeśli tak jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
.....		
.....		
.....		
.....		
4b. Czy podjąłeś jakieś działania: jeśli tak- jakie? Jeśli nie- dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
.....		
.....		
.....		
.....		
5. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem (odpowiedź opisowa)		
.....		
.....		
.....		
.....		